

Hästägare och egenkontroll

Med en egenkontroll blir det lättare för dig att leva upp till miljöbalkens krav på miljö och hänsyn till människors hälsa. Den ger dig möjlighet att tidigt upptäcka och åtgärda fel på utrustning och hantering.

Varför ska du ha egenkontroll?

Hästgårdar och ridanläggningar släpper ut näringsämnen via gödsel och foder, vilket orsakar övergödning av vattendrag och Östersjön. Grannar kan påverkas genom lukt, buller och flugor. Därför är det viktigt att hantering och förvaring sker på ett sätt som inte stör miljön och människors hälsa.

De allra flesta hästägare och hästverksamheter ingår i begreppet miljöfarlig verksamhet och behöver ha ett egenkontrollprogram för att förebygga och motverka besvär för människors hälsa eller skador på miljön. Kravet i de allmänna hänsynsreglerna gäller alla företag och verksamheter som påverkar miljön.

Det är ditt ansvar att skaffa den kunskap du behöver för att skydda omgivningen, anpassa egenkontrollen till din verksamhet samt ta hänsyn till bland annat markförhållanden, vattendrag, känsliga recipienter och närliggande grannar i din riskbedömning.

Egenkontrollen är till för att du ska kunna:

- Planera och kontrollera din verksamhet
- Tidigt upptäcka och åtgärda fel och brister i verksamheten
- Visa myndigheter att kraven följs

Vår uppgift som tillsynsmyndigheten är att bedöma om din egenkontroll är tillräcklig och se till att arbetet med denna inte stannar upp. Upptäcker vi brister i egenkontrollen vid tillsynsbesök kan vi besluta att du ska åtgärda bristerna.

Arbeta aktivt med egenkontrollen

Egenkontroll är en ständigt pågående process som ska fungera som en naturlig del av det dagliga arbetet. Den ska utvecklas av de som kan verksamheten bäst. Genom att låta personalen hjälpa till kommer de att förstå hur deras arbete påverkar miljön samtidigt som det blir lättare för dig att upptäcka och åtgärda brister.

Ett tips är att planera arbetet med egenkontrollen efter följande modell:

- Skaffa kunskap
- Undersök miljöpåverkan
- Gör riskbedömning
- Upprätta rutiner
- Fördela ansvaret
- Dokumentera
- Utvärdera

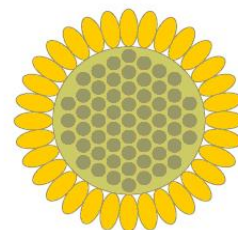
Antalet hästar påverkar kravet på egenkontroll

Hur många hästar (djurenheter) du har påverkar vilka krav som ställs på egenkontrollen. En djurenhet = En häst, inklusive föl upp till 6 månaders ålder.

Senast uppdaterad 2020-09-16

INFORMATION

LANDSBYGD

**SÖDERTÖRNS
MILJÖ- & HÄLSO-
SKYDDSFÖRBUND**

136 81 Haninge
BESÖKSADRESS
Rudsjöterrassen 5
TELEFON 08-606 93 00
FAX 08-606 93 01
E-POST
miljokontoret@smohf.se
www.smohf.se

1-2 djurenheter – Innebär oftast liten risk för människors hälsa och miljö. I det enskilda fallet kan vi ställa krav på genomtänkta rutiner för gödsellagringen om djurhållningen riskerar att påverka känsliga vattendrag eller dricksvattentäkter.

2-10 djurenheter – Lagringen av gödsel kan störa grannar genom lukt, buller och flugor. Du ska kunna redogöra muntligt vilka moment som innebär störst risk för påverkan av miljö och hälsa. Det kan vara enklast att visa dessa platser för miljöinspektören. Vi kan vid behov ställa krav på en enklare riskanalys.

10-99 djurenheter – Gödsel och foder som förvaras olämpligt kan ha stor påverkan på miljö. Du ska arbeta aktivt med din egenkontroll och det ska finnas en riskanalys över verksamheten. I det enskilda fallet, om risk för människors hälsa eller miljön är uppenbar, kan vi ställa krav på skrivna rutiner och att journal förs.

Fyll gärna i LRF:s miljöhousesyn varje år för att få hjälp med lagkrav som gäller dig.

Åtgärder som kan minska miljöpåverkan

- Förvara gödsel tätt på gjuten betongplatta eller i tät container. Använd gärna tak eller presenning över gödseln för att minska risken för urlakning.
- Förvara öppnade foderbalar inomhus eller övertäckta. Var även noga med att kratta och sopa upp foderspill så att inget blir liggande på marken.
- Utfodring i hage ska göras i foderhäckar med en sparsam fodergiva så att hästarna äter upp. Foderhäckar kan vara enkla, till exempel en plastbalja, en pallkrage eller ett hönät som hängs upp.
- Variera platsen där hästarna får vatten och foder för att minska betesskador och tramp i hagarna.
- Mocka rasthagar dagligen. Detta bidrar även till minskad spridning av parasiter så som mask.
- Beteshagar behöver ses över regelbundet. Gärna med betesputs, klippning, sladdning och röjning av sly. Att så in gräsfrön eller vall ibland är också en bra åtgärd. I en hage med bra växtlighet tar grödan upp mycket av näringen.
- Förvara farligt avfall och kemikalier på ett säkert sätt. Förvara exempelvis kemikalier invallade i täta behållare i låsta utrymmen där endast behörig personal har tillgång.
- Driftstörningar som kan innebära olägenhet för människors miljö och hälsa ska du meddela till förbundet omgående!

Läs mer om egenkontroll

- Jordbruksverkets hemsida www.jordbruksverket.se
- Miljöhousesyns (LRF) hemsida www.miljohusesyn.nu
- Miljöbalkens allmänna hänsynsregler och om egenkontroll (kap 2 och 11)
- Naturvårdsverkets allmänna råd till egenkontroll, NFS 2001:2
- Naturvårdsverkets Handbok 2001:3, Egenkontroll – en fortlöpande process (grunderna för egenkontroll)